

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **M., a. s., B.**, zast. Mgr. M. B., advokát, M., proti žalovanému: **F. K., B.**, o zaplataenie **195.455,09 Eur (5.888.280,-- Sk)**, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-35Cb 543/95-224 zo dňa 20. januára 2010, takto

r o z h o d o l :

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-35Cb 543/95-224 zo dňa 20. januára 2010 p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.448,46 Eur na náhradu trov konania žalobcu, na účet právneho zástupcu žalobcu, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pôvodný žalobca: S., a. s., B., sa žalobou domáhal zaplataenia sumy 4.903.530,-- Sk, z titulu poskytnutého úveru a sumy 984.750,-- Sk z titulu bežných 17% ročných úrokov spolu so zvýšeným 22% úrokom z nezaplataených splátok od dátumu prvého dňa, nezaplataenie splátky do 15. mája 1993. Počnúc dňom 16. mája 1993 žiadal zaplatiť 28% ročný úrok z dôvodu oneskoreného vrátenia úveru.

Konajúci súd rozsudkom zo dňa 10. septembra 1999 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.888.280,-- Sk s 28% ročným úrokom od 16. mája 1993

do zaplattenia, ako aj trovy konania v sume 235.280,-- Sk do 60 dní od právoplatnosti rozsudku.

Na odvolanie žalovaného odvolací súd tento napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (uznesenie sp. zn. 1 Obo 4/2000 z 12. 9. 2000). Z jeho odôvodnenia vyplýva, že medzi účastníkmi konania bola dňa 13. apríla 1992 uzavretá úverová zmluva, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver v sume 4.903.530,-- Sk. V úverovej zmluve sa strany dohodli, že žalovaný bude úver splácať od mesiaca jún 1992 pravidelnými štvrtročnými splátkami po 1.370.000,-- Sk. Súčasne si dohodli výšku úrokov 2% nad základnú sadzbu ročne s tým, že ak žalovaný neuhradí splátku v dohodnutom termíne, zvýši žalobca úrokovú sadzbu na 22%. Úroky za nesplnenie povinnosti v dohodnutej lehote si strany dohodli o výške 28%. Keďže žalovaný si povinnosti zo zmluvy o úvere neplnil, žalobca listom zo dňa 9. 4. 1993 od zmluvy odstúpil. Žalovaný v odvolacom konaní namietať spôsobilosť žalobcu byť účastníkom konania. Žalobca je v žalobe označený svojim obchodným menom a táto námietka žalovaného je neopodstatnená. Ďalej sa konštatuje, že žalovaný nenamietať opodstatnenosť vymáhanej sumy, ani spôsob účtovania úrokov, preto súd nevykonával v tomto smere dokazovanie. Nakoľko rozsah dokazovania ohľadom výšky uplatnenej pohľadávky presahuje rozsah odvolacieho konania, odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Ďalej sa v odôvodnení konštatuje, že pôvodný žalobca S., a. s. B. postúpil svoju pohľadávku 5.888.280,-- Sk z titulu nesplateného úveru na S. a. s., tá túto pohľadávku ďalej postúpila na M., a. s. Súd ďalej konal s takto označený účastníkom na strane žalobcu. Podaním zo dňa 28. marca 2008 (v odôvodnení je zrejma písárska nesprávnosť „2003“) vzal žalobu späť v celom rozsahu s odôvodnením, že prihláškou zo dňa 22. októbra 2004 si M., a. s. prihlásil do konkurzného konania sp. zn. 1 K 85/00 svoju pohľadávku voči žalovanému vo výške 16.218.762,-- Sk. Pohľadávka bola na prieskumnom pojednávaní zistená tak, ako bola prihlásená. Opatrením konkurzného súdu bola žalobcovi vyplatená suma 5.241.052,50 Sk. Po právoplatnosti uznesenia o zrušení konkurzu sp. zn. 1 K 85/00 podal žalobca na základe prihlášky návrh na vykonanie exekúcie na žalovaného vo februári 2008. Preto súd v zmysle § 96 ods. 1 O. s. p. konanie zastavil.

Na odvolanie žalovaného zo dňa 2. septembra 2008 odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodiac, že späťvzatie môže byť v rozpore s oprávnenými záujmami žalovaného, konanie môže súd zastaviť iba za predpokladu, že žalovaný vysloví so späťvzatím žaloby súhlas, alebo ak so späťvzatím nesúhlasí bez uvedenia vážnych dôvodov, prípadne ak je jeho nesúhlas neúčinný. V danom prípade prvostupňový súd nezisťoval stanovisko žalovaného k dispozičnému úkonu žalobcu, v dôsledku čoho o zastavení konania rozhodol predčasne. Preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Prvostupňový súd, ktorému sa opäť vrátila vec, pokračoval v konaní nariadením pojednávania. Vytýčil vo veci pojednávanie na termín 4. novembra 2009, žalovaný však svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil z dôvodu pracovnej neschopnosti. Preto súd pojednávanie odročil na 2. decembra 2009. Z tohto termínu sa žalovaný opäť ospravedlnil, z dôvodu, že si hľadá právneho zástupcu. Súd opäť odročil pojednávanie na termín 20. januára 2010, no i z tohto termínu sa žalovaný ospravedlnil, že sa nachádza na plánovanej zahraničnej ceste, o čom však dôkaz súdu nepredložil. Súd v zmysle ust. § 119 ods. 1 O. s. p. prejednal a rozhodol vo veci na pojednávaní v neprítomnosti žalovaného. Žalobca v konaní preukázal oprávnenosť svojej pohľadávky, ako aj rozdiel medzi vymoženou sumou a sumou uznanou v konkurze, predstavujúci sumu 10.977.709,50 Sk, ktorú si však vymáha exekučnou cestou. Preto súd podľa § 159 ods. 3 O. s. p. pre prekážku res iudicata konanie zastavil.

Proti tomuto rozhodnutiu žalovaný podal odvolanie, v ktorom tvrdí, že súd porušil jeho ústavou, ako aj medzinárodnými dohovormi zaručené právo. Tvrdí, že uznesenie je napísané nezrozumiteľne a nekompletne. Vety sú nedokončené, a preto nie je možné reagovať na nenapísané. Poukázal na niektoré chyby v písaní, z čoho vyvodil, že je uznesenie neplatné. Tvrdí, že žalobca mal ohlásiť v konkurznom konaní, že sa už vedie súdne konanie o pohľadávke. Domnieva sa, že žalobca túto skutočnosť úmyselne zamlčal a uviedol inú sumu. Z toho vyvodzuje záver, že takýto právny úkon v konaní 1 K 85/00 je neplatný a uznesenie opierajúce sa o toto tvrdenie je zavádzajúce a prieči sa dobrým mravom. Ďalej uviedol, že súd nerešpektoval jeho ospravedlnenie, ktoré posielal z Bostonu, a potvrdenie o zakúpení letenky. Dodal, že vzhľadom na to, že sa jednalo o konanie, ktorým žalobca

úmyselne vyvolal omyl, na základe ktorého súd rozhodol bez jeho možnosti sa obhajovať, domáha sa nového spravodlivého konania.

K odvolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že žalobca si prihláškou zo dňa 22. októbra 2004 prihlásil do konkurzného konania vedeného na úpadcu F. K. svoju pohľadávku vo výške 16.218.762,-- Sk. Pohľadávka vznikla pôvodnému veriteľovi – S., a. s. B. z titulu úverovej zmluvy č. 78/780630 zo dňa 13. apríla 1992 a bola veriteľom vymáhaná v súdnom konaní sp. zn. Z-2-35Cb 543/1995. Pohľadávka žalobcu bola na prieskumnom pojednávaní konanom dňa 20. októbra 2005 zistená v plnej výške 16.218.762,-- Sk s právom na oddelené uspokojenie. Na základe opatrenia konkurzného súdu č. k. 1 K 85/00-238 zo dňa 16. mája 2007 bola na účet žalobcu poukázaná zo speňaženia majetku zabezpečeného záložným právom suma 5.241.052,50 Sk. Konkurzné konanie bolo ukončené uznesením o zrušení konkurzu zo dňa 7. augusta 2007, č. k. 1 K 85/00-251, ktoré bolo potvrdené uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. novembra 2007, sp. zn. 2 Obo 204/2007. Uznesenia sú právoplatné a vykonateľné. Žalobca po právoplatnom ukončení konkurzného konania a v súlade s ust. § 45 ods. 2 zák. č. 328/1991 Zb., vedie v súčasnosti prostredníctvom súdnej exekútorke M. Z. výkon exekúcie pre neuspokojenú časť pohľadávky voči žalovanému. Preto má za to, že prvostupňový súd vecne správne rozhodol o zastavení súdneho konania ex offo, z dôvodu neodstrániteľnej prekážky konania. Tvrdí, že súd neporušil žiadny procesný predpis. Konajúci súd vytýčil vo veci samej celkovo tri pojednávania od vrátenia veci odvolacím súdom. Žalovaný sa však ani raz nedostavil. Svoju neúčast' ospravedlňoval dôvodmi, ktoré až na práceneschopnosť žalovaného, nie súd dôvodmi tak dôležitými, aby odôvodňovali odročenie nariadeného termínu pojednávania. Preto žalobca považuje napadnuté uznesenie za vecne správne a navrhuje, aby odvolací súd uznesenie ako vecne správne aj potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a § 214 ods. 2 O. s. p. zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Predmetom konania je zaplatenie 5.888.280,-- Sk s 28% ročným úrokom od 16. mája 1993 do zaplatenia, z titulu omeškania s vrátením poskytnutého úveru č. 78/780630 zo dňa 13. apríla 1992. Žalobca si zároveň prihláškou zo dňa 22. októbra 2004

prihlásil do konkurzného konania č. k. 1 K 85/00 svoju pohľadávku voči úpadcovi F. K. vo výške 16.218.762,-- Sk. Pohľadávka bola na prieskumnom pojednávaní konanom dňa 20. októbra 2005 zistená ako oprávnená. Na základe opatrenia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1 K 85/00-238 zo dňa 16. mája 2007 bola na účet žalobcu vyplatená suma 5.241.052,50 Sk zo speňaženej konkurznej podstaty. Žalobca v konaní preukázal, že rozdiel medzi vymoženou sumou a sumou uznanou v konkurze predstavujúci sumu 10.977.709,50 Sk si vymáha v exekučnom konaní.

Odvolať v prvom rade namietal odňatie možnosti konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) z dôvodu, že pojednávanie sa konalo v jeho neprítomnosti. Odňatie možnosti konať pred súdom, sa vzťahuje na všetky prípady, kedy súd svojím postupom odňal účastníkovi takú možnosť konania, ktorá je mu priznaná zákonom ako jeho procesné právo. Odvolací dôvod podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. je daný však len vtedy, ak takýto postup súdu, je v rozpore s právnymi predpismi.

Podľa § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

V záujme hospodárnosti a rýchlosti konania sa umožňuje súdu, aby na pojednávaní prejednal vec v neprítomnosti účastníka, za predpokladu, že účastník bol na pojednávanie riadne predvolaný, na pojednávanie sa nedostavil, a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie.

Podľa § 119 ods. 1 O. s. p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Ustanovenie § 114 ods. 1 O. s. p. vyjadruje požiadavku rozhodnúť o veci spravidla na jedinom pojednávaní. Preto, ak súd chce odročiť pojednávanie, musí mať na to dôležitý dôvod, ktorý musí účastníkom prítomným na pojednávaní oznámiť. Súčasne s odročením

pojednávania predseda senátu spravidla oznámi, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Prítomných účastníkov súd už nemusí na pojednávanie písomne predvolávať.

V predmetnej veci konajúci súd postupoval správne, vytýčil celkom tri pojednávania, z ktorého sa žalovaný v prvom prípade ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti, v druhom prípade z dôvodu hľadania právneho zástupcu. V oboch prípadoch súd tieto dôvody vyhodnotil ako dôležitý dôvod a pojednávania odročil. Zároveň vytýčil v poradí tretie pojednávanie na termín 20. januára 2009. Z tohto pojednávania sa žalovaný opäť ospravedlňoval, a to z dôvodu zahraničnej cesty, pričom priložil výtlačok z internetu o zablokovaní letenky s odletom 15. decembra 2009 do Zürichu a následne do Bostonu. Žalobca však už nedoložil potvrdenie o spätočnej letenke, a ani si nezvolil právneho zástupcu, kvôli, ktorému tiež žiadal odročiť druhé súdne pojednávanie. Uvedeným postupom súdu žalovanému nebolo odňaté právo konať.

Občiansky súdny poriadok dbá o to, aby súdne konanie prebiehalo podľa presne ustanovených pravidiel, ktorých dodržiavanie je predpokladom, aby súd mohol konať a vydať rozhodnutie. Jedná sa o procesné podmienky konania. Ak v konkrétnej veci nie sú splnené procesné podmienky, takéto konanie vykazuje nedostatky, a tie môžu byť odstrániteľné a neodstrániteľné. Za neodstrániteľné nedostatky sa považuje aj *res iudicata*, teda prekážka rozhodnutej veci (§ 159 ods. 3 O. s. p.), ktorý má za následok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť podľa § 104 ods. 1 O. s. p., prípadne vec postúpiť inému orgánu. Žalobca si úspešne uplatnil svoju pohľadávku v konkurznom konaní a po speňažení konkurzného majetku mu bola vyplatená suma 5.241.025,50 Sk. Zvyšnú nepopretú istinu, pozostávajúcu najmä z vyčísleného úroku, si žalobca uplatnil v exekučnom konaní, čo však už nie je predmetom tohto konania. Odvolateľ v odvolaní nenamietal nesprávnosť výroku o zastavení konania z dôvodu *res iudicata*. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd správne rozhodol o zastavení konania z dôvodu už rozhodnutej veci, čo žalobca nerozporoval s poukazom na to, že vymáhaná pohľadávka už bola v konkurznom konaní uspokojená.

Žalovaný ďalej v odvolaní namietal nezrozumiteľnosť a nekompletnosť uznesenia, z čoho mal zato, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie

vo veci. Poukázal na niektoré chyby v písaní, z čoho vyvodil, že je uznesenie neplatné. V danom prípade však opodstatnenosť tohto odvolacieho dôvodu nie je daná. Naznačené chyby žalovaným nemajú žiadny vplyv na správnosť výroku. Sú to výslovne len písárske nedostatky, chyby v písaní a iné zrejme nesprávnosti (§ 164 O. s. p.). V zmysle ustanovenia § 202 ods. 4 O. s. p. odvolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Tiež žalovaný namietal postup žalobcu, že mal ohlásiť v konkurznom konaní, že sa vedie súdne konanie o tejto pohľadávke. Táto jeho námietka je však irelevantná.

Podľa § 14 ods. 1 písm. d/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov vyhlásením konkurzu sa súdne a iné konania podľa osobitného predpisu, ktoré sa začali pred vyhlásením konkurzu, prerušujú, ak sa týkajú majetku patriaceho do podstaty alebo ak sa týkajú nárokov, ktoré majú byť z podstaty uspokojené.

Vyhlásením konkurzu sa všetky iné súdne konania zo zákona prerušujú až do právoplatného skončenia konkurzu. Žalobca podal žalobu dňa 13. júna 1995 a uznesením č. k. 1 K 85/00-131 zo dňa 22. septembra 2004 bol na majetok žalovaného vyhlásený konkurz. Žalobca si preto svoju vyčíslenú pohľadávku aj s príslušenstvom uplatnil v konkurznom konaní.

Podľa ust. § 45 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov na základe zoznamu prihlášok možno po právoplatnosti uznesenia o zrušení konkurzu viesť pre zistenú pohľadávku výkon rozhodnutia alebo exekúciu na majetok úpadcu. Žalobca i podľa tohto ustanovenia postupoval správne a jeho právne úkony nemôžu byť nulitné, ako to tvrdil žalovaný.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok s ohľadom na vyššie uvedené podľa § 219 O. s. p. potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 224 ods. 1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom právo stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. júna 2010

JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková